

یو ځل بیا دانشگاه د ملي ټلويزيون په څپو کې

پرون د سي شنبې ورځ د ليندۍ د نهمې نېټې د اتو بجو د خبرونو په سرويس کې اعلی ماري مطمئن د رهين پخوانی عقده په ځای کړه او د خرم صاحب د وتلو وروسته يې دانشگاه د ملي ټلويزيون له څپو خپلو لارويانو ته واوروله. د ملي ټلويزيون په يادو خبرونو کې د چشتيې د طريقي د خبر په ترڅ يادې شوي وياندي په ډېرې سپين سترگی هغه کړه وره له ياده ايستلي وو چې بصير بابی ورسره مخ شو او د دانشگاه وی يې داسې وکارولو چې په ترتيب اول پوهنتون بيا دانشگاه او بيا پوهنتون بيا دانشگاه ذکر کړل. هغه زياته کړه چې پلانکی د کابل پوهنتون څخه او بيستانکی د دانشگاه هرات نه، همدا شان پلانکی د کابل پوهنتون نه او بيستانکی د دانشگاه تعليم او تربیې څخه. د هغه دا کار کومه پېښه نه بلکې يو پلان شوی کار وؤ چې غوښتل يې په دې سره د خلکو غبرگون ځان ته معلوم کړي، دا ځل غواړي ووايي چې خیر په خبرونو کې به يو ځل پوهنتون وايو او يو ځل به دانشگاه وايو. دغه ډول کارول د دوی د هغه متعصبه ټيم له خوا وړانديز شوی و چې غوښتل يې د لوړو زده کړو وزارت په قانون کې يو ځل پوهنتون او پسي بيا دانشگاه وليکي چې د نيکه مرغه د پښتنو وکیلانو د غبرگون سره مخ شو. د نن څخه نژدې څو کاله وړاندې د بلخ ولايت څخه د ملي ټلويزيون گزارشگر بصير بابي د خپل رپوټ په ترڅ کې څو څو ځلي د پوهنتون په ځای دانشگاه وويل، چې په وار وار سره د وخت د وزارت د رهبرۍ له خوا ورته گوتونيزه وشوه مگر هغه پام ونکړ تر څو چې هغه له دنده گوښه شو او په هېواد کې يې په ملي کچه يوه غوغا جوړه کړه. د هېواد د اساسي قانون د شپاړسمې مادې درېيم بند په صريحه توگه توضیح کوي چې ملي ټرمينالوژي بايد وساتل شي. دا چې ځينو کسانو د دغې مادې تفسير غوښت نو ځکه د هغوی وړانديز سترې محکمې ته واستول شو او د سترې محکمې تفسير دلته زه تاسو ته هو به هو رانقل کوم:

«به دفتر محترم وزير دولت در امور پارلماني!

قابل توجه رياست محترم روابط حکومتی:

مکتوب شماره (۲۲۵۱) مؤرخ ۴ / ۷ / ۱۳۸۷ رياست محترم دارالانشاء شورای عالی ستره محکمه واصل و نگاشته اند.

(بجواب مکتوب (۲۲۸۸) ۲۱ / ۶ / ۱۳۸۷ آمریت اسناد و ارتباط شما نگاشته میشود:

استدائیه شماره (۵۳۳) ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۷ رياست امور تقنینی ولسی جرگه راجع تفسير ماده (۱۶) قانون اساسی در مورد مواد (۲- ۲۹ و ۳۴) اختلاقی قانون تحصیلات عالی که از طرف وزارت محترم پارلمانی بمقام ستره محکمه راجع گردید بود با رعایت نظر رياست محترم تدقیق و مطالعات ستره محکمه در اجلاس مؤرخ ۲۳ / ۷ / ۱۳۸۷ شورای عالی مطرح گردید و در زمینه تصویب شماره (۴۵۹) به نحو اتی صادر گردید.

«با ملاحظه ماده دوم موسسات تحصیلات مبنی بر شرح مصطلحات مندرج مواد (۲۹) و (۳۴) و با ملاحظه قانون تحصیلات عالی مصوب ۱۳۶۸ منتشره جریده رسمی که ۲۰ سال قدامت دارد روشن میگردد که مصطلحات چون پوهنتون- پوهنځی و مراتب شش گانه علمی استادان یعنی: پوهیالی- پوهنیار- پوهنمل- پوهندوی- پوهنوال و پوهاند- بحیث مصطلحات علمی تسجیل گردیده و حتی قبل از آن نیز مورد استعمال داشته است، لذا از این گونه اصطلاحات که هر کدام در قوانین و مقررات کشور تعریف گردیده مصداق و یگانه مدلول بند اخیر ماده (۱۶) قانون اساسی میباشد و اگر با روش بینی امعان نظر گردد تنها همین گونه مصطلحاتی را که در متون قوانین ما قبول و تائید گردیده است. میتوان بحیث مصطلحات علمی تشخیص نمود که مدلول بند اخیر ماده (۱۶) قانون اساسی بر آن تطبیق میگردد.

بناء شورای عالی ستره محکمه با در نظر داشت صراحت ماده مذکور شک و تردید را در آن ندیده و تاکید می کند که تطبیق ماده (۱۶) قانون اساسی در مورد هر گونه اصطلاحی که در یکی از قوانین و مقررات سایر ارگانها تسجیل گردیده باشد ضرورت به تفسیر ندارد.»

بنابر آن جریان بشما اخبار گردید تا مرجع مربوط را در جریان قرار دهند.)

احتراماً مراتب واصله نقلاً به ارتباط مکتوب (۳۷۸۴) مؤرخ ۱۹ / ۶ / ۱۳۸۷ مقام محترم بدینوسیله ارقام شد.

با احترام

قضاوتپوه مولوی محمداسماعیل «عابد»

رئیس تحریرات ستره محکمه

کاپی: بریاست محترم دارالانشاء ستره محکمه»

نو د پورته پریکړې پر بنسټ هیڅ څوک نشي کولای د اساسي قانون ۱۶ او د لوړو زده کړو وزارت ۲۹ او ۳۴ ماده نقض کړي او هر وگړی په ځانگړې توگه دولتي چارواکي اړ دي چې په رسمي چارو کې یادي شوي مادې پلي کړي. خو په هغه وخت کې بصیر بابی د سخت غبرگون سره مخ شو او ورسره په ولسي جرگې کې متعصبو او ملي ضد وکیلانو د وخت وزیر بناغلی عبدالکریم خرم استیضاح کړ، خو د نیکه مرغه نوموړی وتوانېد په ښه توگه له خپل موقفه دفاع وکړي او بېرته د ولسي جرگې د ډیریو اعتبار ترلاسه کړي.

اوس به د آغلي سره څه شوي وي، پرته له شکه د وزیر بناغلي سیدمخدوم رهین له خوا به ډېره نازول شوي وي او په خپلو کې به یې یو بل ته مبارکی ورکړي وي چې دا دی د زړه ارمان مو پوره شو. د بلي خوا به بناغلی زرین انځور ورته وايي چې ډېر ښه هر څه چې کوي کوه یې خو ما له ریاسته مه لرې کوه.

د دې مخکېونه هم شوي وه چې د رهین په راتگ به ډېر داسې څه وشي چې مور یې تمه نه لرو خو دا چې د یوه پښتون په شتون کې چې د پښتو بیرق یې په هر ځای پورته کړی وي، د داسې څه تمه مو نه درلوده. نوموړی داسې څوک و چې مور به د خپلو دردونو په وخت کې د مرحم په توگه یادولو چې پلانکی خو شته چې زموږ سره مبارزه او ملتیا وکړي. خو څه یې وکړل.

کله کله خو په ځان هم شکمن شم، او وایم که چېرې مې د دولت معاش واخیست نو زه به هم له هر څه ورته تېرشم نو ځکه خو وډار شم او وایم چې زه به هیڅکله په دولت کې دنده وانخلم. ځکه زه به محافظه کار شم، وطن به مې هیر شي، پښتو به راته توکي ښکاره شي او د چوکۍ لپاره به له ځانه هم ورته تېر شم.

زه پوهېږم کومه تنخوا چې ما ته دولت راکوي هغه زه کولای شم په خصوصي سکټور او غیردولتي ارگانونو کې هم ترلاسه کړم نو څه اړتیا چې خپله پښتو په چوکۍ خرڅه کړم؟ ولي خپل عزت تر پښو کړم؟ او د خپل پښتني شتون مهر په ملي ضد کړنو ووهم؟ صبا به خلک وايي چې گيله مو له چا ده، ټول ستاسو خپل وو.

بیا خپلې پخوانۍ خبرې ته رآخم چې پښتو حکومت خو نشته چې زموږ درد درمل کړي او د دغه شان ملي ضد کړنو مخه ونیسي نو ځکه تاسو وپېښ شئ او په ولسي فشار د دغه شان کړنو مخه ونیسي. که داسې ونشول نو ډېر ژر به مور خپل هر څه له لاسه ورکړو. هغه وخت به پښېمانۍ ته هم پاتې نشو. نور قومونه د قانون خلاف کارونه د ولسي فشار له لارې قانوني کوي خو مور د قانون او سترې محکمې د پریکړې د پلي کولو لپاره هیڅ نه کوو. ډېر د افسوس ځای دی. هغه د پاچا خان خبره را یاده شوه چې د قامولي په هکله یې کړې وه:

«ای ورونو!

نن د قامولي دنیا ده. تاسې وینئ چې کوم قومونو کې قامولي او ورورولي راغلي ده نو هغه آسمان ته وختل او آباد شول.

دا مور هم یو قوم یو، نو دا مور ولي پاتې شو؟

دا مور ځکه پاتې شو چې مور کې قامولي، ورورولي، مینه، محبت او اتفاق نشته.

نو زه تاسو له ځکه راغلی يم چې تاسو زما قام یئ خو تاسو خپله ژبه، پښتونولي، تمدن او ټول څیزونه پرېښي دي تر دې چې لنگونه مو وهلي دي.

دا هم درته وایم چې یوه مرغۍ د سیل نه جدا شي نو هغه ورکه شي.»

هیله ده چې د پاچا خان دغه خبره ومنل شي او په ریښتیا سره وپېښ شو، تر څو دغه هېواد، دغه ژبه او دغه یووالی وژغورو گڼي په ډېرو ستونزو کې به لاهو شو او هر څه به له لاسه ورکړو. په پای کې به خپلو ملي چارواکو ته هغه د (اهدیبا الصراط المستقیم) دعا وکړم.

په درنښت

لمر افغان